

Στα 1932, ένας 20χρονος μηχανικός έγινε ο πρώτος ιδιώτης υπάλληλος του γερμανικού στρατού. Εντάχθηκε στο σώμα πυροβολικού, ονομαζόταν Βέρνερ φον Μπράουν και προσελήφθη με αντικείμενο δουλειάς την έρευνα για τους πυραύλους. Δυο χρόνια αργότερα, η ομάδα του φον Μπράουν εκτόξευσε τα πρωτότυπα της σειράς πυραύλων A - 2, προδρόμων των A - 4, που επρόκειτο να μετονομαστούν σε «V - 2». Πέρασαν άλλα τρία χρόνια, ώσπου, στα 25 του, το 1937, ο φον Μπράουν έγινε τεχνικός διευθυντής όλων των γερμανικών υπηρεσιών για τους πυραύλους, με πρώτο μέλημά του να προεδρεύει σε όλες τις φάσεις ανάπτυξης των «V - 2». Ο Χίτλερ του είχε πλήρη εμπιστοσύνη.

Στις 3 Οκτωβρίου του 1942, ευτύχησε να δει τον πρώτο του πύραυλο V-2 να πετά με υπερηχητική ταχύτητα: Max 5 (πενταπλάσια του ήχου) σε ύψος 85 χλμ. Στα χαρτιά, αυτό ισοδυναμούσε με μια τρομακτική δύναμη, που μπορούσε να ξεπεράσει την έλξη της Γης και να ταξιδεύσει στο διάστημα. Το επόμενο βήμα ήταν η εκτόξευση ενός τεχνητού δορυφόρου και το μεθεπόμενο ενός διαστημόπλοιου. Όμως, ήταν 1942. Ο Χίτλερ πίστευε ότι ο V-2 ήταν το απόλυτο όπλο, με το οποίο μπορούσε να νικήσει τους πάντες. Οι εντολές του ήταν σαφείς: να χρησιμοποιηθεί ο πύραυλος V-2 ως υπερηχητική ιπτάμενη βόμβα. Πήραν δυο χρόνια οι προετοιμασίες. Βάση εκτόξευσης ορίστηκε το νησάκι Βαλγέρεν, έξω από τη Χάγη. Στόχος το Λονδίνο. Και να ήθελε, ο φον Μπράουν δεν μπορούσε να αρνηθεί.

Είχαν περάσει τρεις μήνες, αφότου οι σύμμαχοι έκαναν απόβαση στη Νορμανδία (6 Ιουνίου του 1944) κι ανάγκασαν τους Γερμανούς να αποσύρουν τους εκτοξευτήρες των συμβατικών πυραύλων V - 1, με τους οποίους οι Γερμανοί χτυπούσαν την Αγγλία. Το Λονδίνο ζούσε στον παλιό του ρυθμό. Ξαφνικά, στις 8 Σεπτεμβρίου 1944, δυο τρομακτικές εκρήξεις συγκλόνισαν την αγγλική πρωτεύουσα: Η μια στον Τάμεση, η άλλη σ' ένα δάσος. Κόσμος πολύς σκοτώθηκε, ενώ κανένας δεν ήξερε, τι έγινε. Το έμαθαν από το γερμανικό ραδιόφωνο που θριαμβολογούσε: Υπερηχητικές ιπτάμενες βόμβες πάνω σε πυραύλους V-2 τους είχαν πλήξει κι άλλες 25 ακολούθησαν τις επόμενες μέρες.

Παράλληλα, όμως, ο Βέρνερ φον Μπράουν συνέχιζε τις προσπάθειες να στείλει πύραυλο στο διάστημα. Στα 1945, επιχείρησε την πρώτη επανδρωμένη εκτόξευση πυραύλου. Χρησιμοποίησε το πυραυλοκίνητο αεροπλάνο «μπάχεμ - νάτεμ» με πιλότο τον υποσμηναγό Ζίμπερτ. Σκοπός ήταν μια κατακόρυφη εκτόξευση αλλά το αποτέλεσμα ήταν τραγικό, καθώς ο υποσμηναγός σκοτώθηκε.

Η δράση των V-2 σταμάτησε όταν οι σύμμαχοι κυρίευσαν τη Χάγη. Για τον Βέρνερ φον Μπράουν όμως είχε σημαίνει η στιγμή που έπρεπε ν' αποφασίσει με ποιους θα πάει και

ποιους θ' αφήσει. Αυτός και οι συνεργάτες του σκέφτηκαν πως το καλύτερο που είχαν να κάνουν, ήταν να περάσουν στην αμερικανική πλευρά. Αλλά και οι Αμερικανοί σκόπευαν να αιχμαλωτίσουν όσο το δυνατόν περισσότερους Γερμανούς επιστήμονες και, για τον σκοπό αυτόν, είχαν σχεδιάσει την επιχείρηση «πέιπερκλιπ» (συνδετήρας).

Στις 2 Μαΐου, ο μικρός αδερφός του Βέρνερ, ο Μάγκνους φον Μπράουν πέρασε με ποδήλατο στις αμερικανικές γραμμές και συνεννοήθηκε με τους επικεφαλής: 120 επιστήμονες και κορυφαίοι Γερμανοί τεχνικοί πέρασαν στην αμερικανική πλευρά κουβαλώντας και έναν τόνο σημειώσεις. Λίγες μέρες αργότερα, η αμερικανική προέλαση κάλυψε και την πόλη Νορντχάουζεν όπου βρισκόταν το υπόγειο εργοστάσιο κατασκευής των V-2. Το αποσυναρμολόγησαν. Στις 26 Ιουνίου του 1945, κρυφά από τους συμμάχους, οι εγκαταστάσεις φορτώθηκαν σε 300 αυτοκίνητα βαγόνια και μεταφέρθηκαν στις ΗΠΑ. Όταν στην περιοχή έφτασαν οι Σοβιετικοί, βρήκαν ένα άδειο υπόγειο.

Στις ΗΠΑ, ο Βέρνερ φον Μπράουν και η ομάδα του ξεκίνησαν αμέσως την κούρσα για την κατάκτηση του διαστήματος. Οι πρώτη εκτόξευση V-2 έγινε το 1946. Στην αντίπερα όχθη, οι Σοβιετικοί μπόρεσαν να συναρμολογήσουν έναν V-2 και να τον εκτοξεύσουν, μόλις το 1947. Ως εκείνη την ώρα, στο Νέο Μεξικό, όπου ξαναστήθηκε το γερμανικό εργοστάσιο, ο Βέρνερ φον Μπράουν είχε εκτοξεύσει τριάντα. Στα 1948, η εκτόξευση περιέλαβε και έναν επιβάτη: Τον πίθηκο Άλμπερτ.

Από τα 1954, ο αγώνας δρόμου λόξευσε στον ανταγωνισμό για τη δημιουργία διηπειρωτικού πυραύλου, ικανού να πλήξει τη Μόσχα ή την Ουάσινγκτον με αντίστοιχη εκτόξευση από τις ΗΠΑ ή τη Σοβιετική Ένωση. Οι Σοβιετικοί τον απέκτησαν πρώτοι. Οι Αμερικανοί καθυστερούσαν.

Οι δοκιμές για το διάστημα, πήγαν πίσω. Στις 11 Σεπτεμβρίου του 1956, ανακοινώθηκε ότι η ΕΣΣΔ θα εκτόξευε «στο μέλλον» τεχνητό δορυφόρο, για επιστημονικούς σκοπούς. Το «θα» οι Αμερικανοί το τοποθετούσαν σε πολύ μακρινό μέλλον. Έτσι, η εντολή, που δόθηκε στον φον Μπράουν, ήταν σαφής: Ο πύραυλος που θα δοκιμαζόταν από τον στρατό, έπρεπε να έχει τον 3ο του όροφο αδειανό.

Ο αμερικανικός πύραυλος εκτοξεύτηκε με επιτυχία, στις 20 Σεπτεμβρίου 1956. Αν ο τρίτος του όροφος είχε καύσιμα, θα ανέπτυσσε ταχύτητα 29.000 χλμ. την ώρα και θα είχε μπει σε τροχιά. Δεν ήταν όμως πια πρώτη προτεραιότητα.

Το πρόγραμμα «Άτλας» που είχε ξεκινήσει στα 1954, έφτασε σε σημείο δοκιμής στα 1957. Τον Ιούνιο του 1957, επιχειρήθηκε η πρώτη εκτόξευση ενός κατευθυνόμενου διηπειρωτικού πυραύλου «Άτλας». Απέτυχε. Τον Αύγουστο, ο σοβιετικός αντίστοιχος κάλυψε απόσταση 6.000 χλμ. και βρήκε στόχο. Ο πανίσχυρος διηπειρωτικός πύραυλος είχε την ικανότητα να ξεπεράσει τη γήινη έλξη και να μπει σε τροχιά. Τον ίδιο καιρό, οι Αμερικανοί δούλευαν το διαστημικό πρόγραμμα Βάνγκαρντ, έχοντας δώσει εντολή στον φον Μπράουν να σταματήσει τα πειράματά του στον στρατό, για λογαριασμό του οποίου εργαζόταν. Ο φον Μπράουν τα συνέχισε κρυφά, με την ανοχή των προϊσταμένων του που δεν έβλεπαν με καλό μάτι το προβάδισμα που είχε δοθεί στην αεροπορία.

Η εκτόξευση του σοβιετικού τεχνητού δορυφόρου Σπούτνικ (4 Οκτωβρίου του 1957) και η αποτυχία των υπευθύνων του Βάνγκαρντ να τον εκτοξεύσουν, ξανάβαλαν τον Γερμανό στο παιχνίδι. Είχε ήδη εκτοξευτεί και ο Σπούτνικ 2, όταν σε πανηγυρική ατμόσφαιρα, στις 6 Δεκεμβρίου του 1957, πυροδοτήθηκε ο Βάνγκαρντ. Ξαπλώθηκε στη γη διαλυμένος από τις εκρήξεις, σε μια κόλαση φωτιάς.

Μέσα στην αναταραχή, οι Αμερικανοί θυμήθηκαν τον Βέρνερ φον Μπράουν: Τώρα, γινόταν σανίδα σωτηρίας. Του δόθηκε εντολή να θέσει πύραυλο σε τροχιά, τις επόμενες 90 ημέρες. Το κατόρθωσε σε 86.

Την 1η Φεβρουαρίου του 1958, εκτοξεύτηκε με επιτυχία ο Εξπλόρερ 1, ο πρώτος τεχνικός δορυφόρος των ΗΠΑ. Στις 17 Μαρτίου, εκτοξεύτηκε με επιτυχία και ένας Βάνγκαρντ.

Στις δεκαετίες που ακολούθησαν, οι Ηνωμένες Πολιτείες έχασαν κάμποσες πρωτιές, ώσπου, κάποια στιγμή, πήραν το προβάδισμα. Ο Βέρνερ φον Μπράουν έζησε να δει τον άνθρωπο να κατακτά το φεγγάρι και να στέλνει το επισκεπτήριό του στους πιο μακρινούς πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος, Πέθανε σε ηλικία 65 ετών, στις 16 Ιουνίου του 1977.

(Έθνος, 17.6.1999) (τελευταία επεξεργασία, 15.3.2009)

